

FÖRSVARSKOTTETS UTLÅTANDE 7/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om kompensationsområden för vindkraft och lag om ändring av 54 § i lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor

Till ekonomiutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 28 maj 2013 regeringens proposition med förslag till lag om kompensationsområden för vindkraft och lag om ändring av 54 § i lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (RP 55/2013 rd) till ekonomiutskottet för beredning och bestämde samtidigt att försvarsutskottet ska lämna utlåtande i ärendet till ekonomiutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- avdelningsstabsofficer Olli-Pekka Lund, försvarsministeriet
- utvecklingschef Mika P.A. Anttonen, Finska Vindkraftsföreningen.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att det stiftas en lag om kompensationsområden för vindkraft.

I lagen föreslås det bestämmelser om sådana kompensationsområden för vindkraft där övervakningssystemet har utvecklats på ett sätt som är nödvändigt för att försvarsmakten ska kunna utföra sina lagstadgade uppgifter. För att ett vindkraftverk ska kunna byggas och tas i drift inom ett sådant område krävs det inte längre att försvarsmakten gör en separat utredning om vindkraftverkets inverkningar på territorialövervakningen, försvarsmaktens verksamhetsbetingelser på regional nivå och den militära luftfarten i Finland. Det ska dessutom vara möjligt att bygga vindkraftverk inom området trots att försvars-

makten tidigare gett ett negativt utlåtande om saken. En turbinspecifik vindkraftsavgift ska tas ut för de vindkraftverk som byggs inom området i fråga.

I lagen föreslås dessutom bestämmelser om att ett visst område ska utses till kompensationsområde för vindkraft och om beloppet av vindkraftsavgift samt om avgifternas sammanlagda maximibelopp. Vindkraftsområdet vid Bottenviken föreslås utgöra ett sådant område. Avsikten är att lagen vid behov ska kunna kompletteras med nya kompensationsområden för vindkraft.

Propositionen inbegriper också ett förslag till lag om ändring av 54 § i lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor. Lagen

ändras så att bestämmelserna om kvittning kompletteras.

Propositionen hänför sig till den första tilläggsbudgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 juli 2013.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Enligt ett sakkunnigutlåtande till utskottet har försvarsförvaltningen inte haft möjlighet att i förväg bereda sig på olägenheter från vindkraftverk som en följd av vindkraftsbyggandets genombrott i Finland. Det är känt att vindkraftverk på grund av sin storlek och sina rörliga delar stör särskilt radaranläggningar. De viktigaste störningarna på en radar består av döda vinklar och kortare bärvidd för radarmätningen vilka beror på ett vindkraftverks skuggeffekt samt av de felaktiga iakttagelser som blänket orsakar. Störningarna kan medföra betydande problem för flygvapnets och marinens övervakningsförmåga som baserar sig på radar och som också används för att stöda den civila luftfarten och verksamheten för de övriga myndigheter som opererar inom havsområdet.

Utskottet anser att det är viktigt att vid vindkraftsbyggande beakta försvarsmaktens möjligheter att utföra sina lagstadgade uppgifter och att försvarets och vindkraftsproduktionens behov ska sammanjämkas så bra som möjligt. Då ska samtliga vindkraftprojekts inverknings på territorialövervakningen, försvarsmaktens regionala verksamhetsbetingelser och den militära luftfarten utredas från fall till fall.

Experter som utskottet hört har påpekat att utgångspunkten är att också projekt som är krävande med tanke på territorialövervakningen kan genomföras även ur försvarsförvaltningens synvinkel om man hittar en lösning som kompenserar olägenheterna för övervakningssystemet och tryggar en behövlig finansiering. En kompensationslösning ska enligt ett expertutlåtande till utskottet planeras områdesvis, eftersom områdena, planerna på produktion av vindkraft, övervakningssystemen och förhållandena är olika.

Ett nära samarbete med olika myndigheter, VTT, Finsk Energiindustri rf och vindkraftsaktörerna, särskilt med Finska Vindkraftsföreningen är viktigt i beredningen. Fastställandet av kompensationsområden och sökandet efter en kompensationslösning ska enligt utskottet basera sig på en ändamålsenlig utredning av olägenheterna och en öppen, dialogisk planering av lösningens innehåll. Det ska också tillses att de som bygger vindkraft inom ett kompensationsområde behandlas rättvist.

Ställningstagande

Försvarsutskottet föreslår

att ekonomiutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 5 juni 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jussi Niinistö /saf
vordf. Seppo Kääriäinen /cent
medl. Thomas Blomqvist /sv
Pekka Haavisto /gröna (delvis)
Timo Heinonen /saml
Mika Kari /sd (delvis)
Esko Kurvinen /saml
Pentti Oinonen /saf

Tuula Pelttonen /sd
Eero Reijonen /cent (delvis)
Mikko Savola /cent
Ismo Soukola /saf
Eero Suutari /saml
Tuula Väättäinen /sd
Jyrki Yrttiaho /vg.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Martelius.